

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

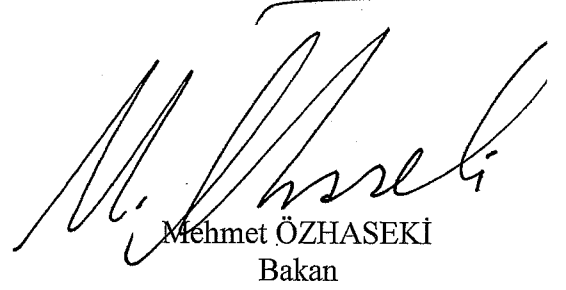
Sayı :30824082-610 —8611 610
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

25 Ocak 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/5571
CK 32

**HAKKARİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN VEZİR COŞKUN PARLAK'IN
TBMM 7/5571 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Hakkari'nin Çukurca İlçesine bağlı Kavuşak Köyünde yapılan kadastro çalışmalarında bazı usulsüzlükler yapıldığı iddia edilmektedir. Kavuşak sakinleri, kurulan bilirkişi heyetlerinin gerçeğe uygun çalışmalar yapmadığını, köylülerin büyük bir kısmının hak ettikleri arazilerden mahrum kalarak mağdur edildiklerini öne sürmektedirler. Köylüler, uydu üzerinden yapılan ölçümlerin çoğunun yanlış olduğunu, bazı ölçümlerin hiç yapılmadığını, bazılarının ise olduğundan fazla gösterilerek adaletsiz davranıldığını belirtmektedirler. Haksızlığa uğradığını söyleyen vatandaşlar 9 Ekim 2023'te Hakkari Valiliği'ne de başvurarak yapılan tapu işlemlerinin iptal edilmesini, keşif ve tespit işlemlerinin yeniden yapılmasını ve mağduriyetlerinin giderilmesini talep etmişlerdir.

Bu çerçevede;

1-Kadastro işlemlerine refakat etmesi için kurulan bilirkişi heyeti hangi kriterlere göre kurulmuştur, tüm köylülerin üzerinde uzlaştığı bir heyet oluşturulmuş mudur?

2-Köylülerin kuşaklar boyunca ekip biçtiği ancak tapusu olmayan arazilerin ne kadarlık kısmı Hazine'ye devredilmiştir?

3-Yapılmış olan kadastro çalışmalarının iptal edilmesi ve yeni bir çalışma başlatılmasının ölçütleri nelerdir?

4-Köylülerin mağduriyetinin giderilmesi için yeni bilirkişi heyeti kurulacak ve tespit ile keşif çalışmaları yeniden yapılacak mıdır?

5-Hakkari'de Kavuşak Köyünün dışında başka hangi köylerde Tapu ve Kadastro Müdürlüklerine intikal etmiş ihtilaflı arazi meseleleri vardır?

CEVAP

3402 sayılı Kadastro Kanunun 3 üncü maddesinde “Kadastro ekibi; en az iki kadastro teknisyeni, mahalle veya köy muhtarı ile üç bilirkişiden oluşur. ...Seçilen bilirkişilerin 40 yaşını bitirmiş olması ve kısıtlı veya yüz kızartıcı bir suçtan kesinleşmiş mahkumiyeti bulunmaması gerekir. Bilirkişilerin zamanında seçilememesi veya bilirkişiliklerine mani hallerin bulunması halinde, bölgenin mülki amiri tarafından aynı sayıda bilirkişi belirlenir.”,

3402 sayılı Kanunun 47/B maddesi gereğince düzenlenen “Kadastro Bilirkişileri Hakkında Yönetmeliğin”;

“Bilirkişi seçimi için talepte bulunulması” başlıklı 3 üncü maddesinde “Kadastro müdürü, çalışma alanının ilanını müteakip, çalışma alanı belediye hudutları içinde ise ilgili belediye başkanlığından, köy hudutları içinde ise köy muhtarlığından, kadastro ekipleri ile birlikte görev yapmak üzere onbeş gün içinde altı adet bilirkişi (çalışma alanında birden fazla ekip

görev yapacaksa diğer her ekip için ayrıca üç bilirkişi) seçmelerini ve isimlerinin de bildirilmesini bir yazı ile ister. Bu yazıda, bilirkişi olarak seçilecek kişilerin çalışma alanı içinde bulunan taşınmaz malların geometrik ve hukuki durumlarını bilen kimseler olmasını ve bu Yönetmelikte belirtilen engel hallerin bulunmaması gerektiğini açıklar; belediye hudutları içinde görev yapacak bilirkişilerin belediye meclisince, köylerde görev yapacak bilirkişilerin ise köy derneğince seçilmeleri açıkça belirtilir.”

Bilirkişilerin seçimi başlıklı 4 üncü maddesinde “a) Karar organları tarafından seçilmesi: Bilirkişi, belediye meclisi veya köy derneğince salt çoğunlukla seçilir. Çoğunluk sağlanamadığı takdirde toplantı ertesi güne bırakılır; ikinci toplantıda bulunanların çoğunluğu ile seçilir. Seçim sonuçları, köylerde köy karar defterinde, belediyelerde ise bu konuda alınacak meclis kararında belirtilir. (Mülga ikinci paragraf:RG-21/8/2009-27326) b) Mülki amir tarafından belirlenmesi: Bilirkişilerin süresi içinde seçilmemesi veya bilirkişiliklerine engel sebeplerinin bulunması ya da köy veya mahalle sınırlarının değişmiş olması nedeniyle seçilen bilirkişilerin taşınmaz mallar hakkında yeterli bilgi verememeleri halinde, 3402 sayılı Kadastro Kanununun 3 üncü maddesinin 5 inci fıkrası gereğince kadastro müdürünün talebi ile mülki amir tarafından o köy veya mahalleden ya da mücavir veya yakın köy ve mahallelerden istenilen sayıda bilirkişi belirlenir.”,

“Bilirkişilere yemin ettirilmesi” başlıklı 6 ncı maddesinde "Kadastro müdürü, seçilen veya belirlenen bilirkişileri bir yazı ile kadastro mahkemesine (bölgede kadastro mahkemesi henüz kurulmamışsa sulh hukuk mahkemesine) göndererek, H.U.M.K. nun uygulamasında olduğu gibi "Kadastro tespitleri sırasında, kadastro bilirkişisi olarak bilgime başvurulduğunda, görgü, duygu ve bilgimi gerçeğe uygun şekilde bildireceğime, oy ve düşüncemi tarafsız olarak açıklayacağıma Allah'ım ve namusum üzerine yemin ederim" şeklinde yeminlerinin yapılmasını ister." hükümleri yer almaktadır.

Dolayısıyla, kadastro çalışmaları için bilirkişiler, belediye olan birimlerde belediye meclisince ve köylerde ise köy derneğince salt çoğunlukla seçilir. Ancak, Bilirkişilerin süresi içinde seçilmemesi veya bilirkişiliklerine engel sebeplerinin bulunması ya da köy veya mahalle sınırlarının değişmiş olması nedeniyle seçilen bilirkişilerin taşınmaz mallar hakkında yeterli bilgi verememeleri halinde, kadastro müdürünün talebi ile mülki amir tarafından o köy veya mahalleden ya da mücavir veya yakın köy ve mahallelerden istenilen sayıda bilirkişi belirlenir.

3402 Sayılı Kadastro Kanunu'nun 3. maddesi gereği tüm birim ve köylerde bu hususlar çerçevesinde çalışmalara yön verilmekte ve Kadastro Bilirkişileri Hakkında Yönetmelik çerçevesinde bu köylere ilişkin bilirkişi seçimleri yapılmıştır.

Hakkari ili Çukurca ilçesi Kavuşak köyünde kadastro çalışmaları, “**Hakkari 12. Grup Sayısal Kadastral Harita Yapım İşi**” ihale kapsamında 3402 sayılı Kadastro Kanunu hükümlerince yapılmıştır. Çalışmalar esnasında tahdit ve tespitleri yapılan parseller 13/10/2023 ile 13/11/2023 tarihleri arasında 30 (otuz) günlük askı ilanına alınmıştır. Söz konusu köyde 76 adet parsel Maliye Hazinesi adına tespiti yapılmış ve toplam yüzölçümü 3854416.13 m² dir. Muhtar ve bilirkişi beyanları doğrultusunda söz konusu taşınmazların tespiti yapılmıştır.

Kadastro tespitlerine yönelik hak iddialarının askı ilan süresi içerisinde Kadastro Mahkemesinde, askı ilan sonucu kesinleşen parseller için ise kadastro tespitlerinin kesinleştiği tarihten itibaren 10 yıllık hak düşürücü süre içerisinde mahallin Hukuk Mahkemelerinde genel hükümlere göre dava açmak suretiyle hükmen halli gerekmektedir.

3402 sayılı Kadastro Kanununun 22' nci maddesinin birinci fıkrasında “**Evvelce tespit, tescil veya sınırlandırma suretiyle kadastro veya tapulaması yapılmış olan yerlerin yeniden**

kadastrosu yapılamaz. Bu gibi yerler ikinci bir defa kadastroya tabi tutulmuşsa, ikinci kadastro bütün sonuçlarıyla hükümsüz sayılır....” hükmü yer almaktadır.

Bu nedenle, kadastrosu yapılmış olan köy veya mahalle birimlerinin yeniden (ikinci kez) kadastrounun yapılmasına yasal imkân bulunmamaktadır.

3402 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (a) bendi uyarınca, tapulama, kadastro veya değişiklik işlemlerine ilişkin; sınırlandırma, ölçü, çizim ve hesaplamalardan kaynaklanan hataları gidermek üzere uygulama niteliğini kaybeden, teknik nedenlerle yetersiz kalan, eksikliği görülen veya zemindeki sınırları gerçeğe uygun göstermediği tespit edilen kadastro haritalarının tekrar düzenlenmesi ve tapu sicilinde gerekli düzeltmelerin sağlanması amacıyla tapulama ve kadastro görmüş yerlerde Kadastro Güncelleme Yönetmeliği (2018/13 nolu genelge) kapsamında kadastro güncelleme çalışmaları yapılabilmektedir.

Belirtildiği üzere, köyde yeniden (ikinci kez) kadastrounun yapılmasına yasal imkan bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, söz konusu birimlerde yeniden (ikinci kadastro) yapılması yasal olarak mümkün olmadığından yeni bilirkişi seçimi yapılmayacaktır. Ancak, 3402/22 nci maddesi (Kadastro Güncelleme Yönetmeliği-2013/13 nolu genelge) kapsamında kadastro güncelleme çalışması yapılacak olması durumunda bu çalışma için bilirkişi belirlemesi yapılabilecektir.

Hakkari ili Çukurca ilçesi Kavuşak köyü dışında Hakkari Kadastro Müdürlüğü yetki alanı içerisinde herhangi bir ihtilaflı köy bulunmamaktadır.